प्रहरीले कसरी............

न्यायाधीशहरू अनिलकुमार सिन्हा र बमकुमार श्रेष्ठको राय बाझियो । सिन्हाले सन्तमानलाई रिहा गर्नुपर्ने राय दिए भने श्रेष्ठले थुनुपर्ने मत राखे ।

'मुद्दामा सन्तमान तामाङको नाम कहीं कतै उल्लेख भएको पाइएन । अदालतमा म्याद बुझ्दा गोम्दे तामाङ भनी बुझेको देखियो । सन्तमान र गोम्दे एउटै व्यक्ति हुन् भन्ने कतै पुष्टि भएन । सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालतको पत्र हेर्दा गोम्दे तामाङ नै पक्राउ परेको भन्ने देखियो' न्यायाधीश सिन्हाले रायमा भनेका छन्, 'अभियोगपत्रमा नाम उल्लेख भई कसुर ठहर भएको गोम्दे तामाङ र निवेदक सन्तमान तामाङ एकै व्यक्ति हुन् भन्ने किटान गर्न सक्ने अवस्था नहुँदा थुनाबाट मुक्त हुने ठहर्छ ।'

उनको ठम्याइमा सवारी साधनको चालक अनुमतिपत्र नै नभएको र मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको व्यक्तिलाई शंकाको भरमा गोम्दे तामाङ हो भनी कैद गर्दा अन्याय हुन्छ ।

तर, न्यायाधीश बमकुमार श्रेष्ठ यो रायमा सहमत भएनन् । जाँच भएर आउँदा एउटा ल्याप्चे छाप मिलेको आधारले उनले गोम्दे नै सन्तमान हो भन्ने राय दिए । कारागार कार्यालयमा थुनामा रहेको व्यक्तिले आफूलाई स्वयं गोम्दे भनी स्वीकारेको र उसले कारागारबाट दिएको निवेदन र पक्राउका क्रममा लगाएको ल्याप्चे एकआपसमा मिलेकाले फरक व्यक्ति भन्न नमिल्ने न्यायाधीश श्रेष्ठको फरक मत थियो । सवारी धनीले समेत नाम खुलाएको, गोम्दे तामाङ जुन ठाउँका हुन् सोही ठाउँमा गई पक्राउ गरेको, पक्राउ गर्दा गोम्दे तामाङ भन्ने व्यक्ति आफू नै हो भनी स्वीकारेकाले उनलाई रिहा गर्न नहुने न्यायाधीश श्रेष्ठको राय थियो । रायमा उनले लेखेका छन्, 'यसरी ल्याप्चे छाप नै मिली भिडी आएको अवस्था हुँदा उनलाई थुनामै राख्नुपर्छ ।'

संयुक्त इजलासमा दुई न्यायाधीशबीच राय बाझिए तीन सदस्यीय पूर्ण इजलासमा पेश हुनुपर्छ । न्यायाधीश दीपककुमार कार्की, ईश्वरप्रसाद खतिवडा र डा. मनोजकुमार शर्माको इजलासले सन्तमानलाई गोम्दे तामाङ नै हो भनेर किटान गर्न नसकिने भनी न्यायाधीश अनिलकुमार सिन्हाको राय सदर गर्‍यो र सन्तमानलाई थुनामुक्त गर्न आदेश दियो ।

नेपाल कानून पत्रिकामा प्रकाशनको तयारीमा रहेको यो फैसला अनुसार, डलर बरामद मुद्दाको अनुसन्धानका क्रममा सन्तमान तामाङको नाम कतै खुलेको पाइँदैन भने अदालतबाट पठाइएको म्याद समेत गोम्दे तामाङले बुझेको देखिन्छ । गोम्दे तामाङको नामबाट मिसिल संलग्न कागजातहरूको नक्कल पाउँ भनी कारागार कार्यालय मार्फत सिन्धुपाल्चोक जिल्ला अदालतमा पेश गरेको निवेदनमा सन्तमानले लगाएको ल्याप्चे सहीछाप र गोम्दे तामाङले बुझेको भनिएको तामेली म्यादमा लागेको सहीछाप एकआपसमा भिड्ने नभिड्नेबारे तुलनात्मक अध्ययन गर्न सकिएन भन्ने विधि विज्ञान प्रयोगशालाले प्रतिवेदन तयार गरेको थियो ।

कारागारभित्र गोम्दे तामाङको नाममा सजाय काटिरहेको व्यक्ति (सन्तमान) ले त्यो नाम बाहेक अन्य नामबाट कारागार बाहिर पत्राचार गर्न सक्ने अवस्थै थिएन । सर्वोच्च अदालतको ठहर अनुसार, कारागार भित्रबाट गोम्दे तामाङको नाममा निवेदन लेखी सहीछाप गरी कारागार कार्यालय मार्फत कागजातहरूको नक्कल माग गरेको कारणबाट मात्रै व्यक्तिको परिचय परिवर्तन हुने होइन ।

गोम्देमाथि तयार पारिएको अभियोगपत्र तथा फैसलामा समेत उनलाई आइतमान तामाङको नाति, चिम्से तामाङको छोरा गोम्दे तामाङ लेखिएको छ । पक्राउ पर्दा तयार भएको प्रतिवेदनमा प्रतिवादी गोम्दे तामाङको बाबुको नाम सिन्चे तामाङ भन्ने उल्लेख छ भने अभियोगपत्रमा निजको बाबुको नाम चिम्से तामाङ लेखिएको छ । तर सन्तमानको नागरिकताबाट उनी सिन्चे तामाङ वा चिम्से तामाङको छोरा नभई आइतमान तामाङको छोरा हो भन्ने देखिएको सर्वोच्च अदालतको ठम्याइ छ ।

सन्तमान तामाङले आफू सिन्धुपाल्चोकको तातोपानी गाविस–४ को बासिन्दा भएको दाबी गरेका छन् । जुन हाल भोटेकोशी गाउँपालिका–४ मा पर्छ । तर प्रहरीले पक्राउ गर्दा उनलाई भोटेकोशी गाउँपालिका–२ को बासिन्दा भन्ने उल्लेख गरेको थियो । फैसलामा भनिएको छ, 'उनको वतनमा एकरूपता देखिएको पाइँदैन र वतनको सम्बन्धमा अनुसन्धानको क्रममा स्पष्ट पार्न सकेको अवस्था पनि छैन ।'

अनुसन्धान र प्रमाणको आधारमा मात्रै राज्यले कुनै शंका गरेको व्यक्तिप्रति अभियोग लगाउन सक्ने र सजाय दिनसक्ने भन्दै सर्वोच्च अदालतले कसुर गरेको र पक्राउ परेको व्यक्ति नै आरोपित व्यक्ति हो भन्ने तथ्य प्रमाणित गर्ने दायित्व सरकारकै भएको भन्ने व्याख्या गरेको छ ।

पक्राउ परेको व्यक्ति नै आरोपित व्यक्ति हो भनेर प्रमाणित गर्ने दायित्व प्रहरीकै हुने भन्दै सर्वोच्च अदालतले आरोपितको बाबुको नाम र ठेगाना नै फरक परिरहेको, व्यक्ति एउटै हो भन्ने आधिकारिक प्रमाण विना हचुवा ढंगबाट व्यक्ति एउटै हो भन्नु कानूनसम्मत नहुने भन्ने व्याख्या गरेको छ ।

'हाल कैदी जीवन बिताइरहेका यी निवेदक सन्तमान तामाङ र अभियोगपत्रमा नाम उल्लेख भई कसुर ठहर भएको गोम्दे तामाङ एकै व्यक्ति हुन् भन्ने शंकारहित तवरबाट पुष्टि हुनसकेको देखिएन' १५ असोज २०७७ को फैसलामा भनिएको छ, 'कैदी पुर्जी बदर भई सन्तमानलाई गैरकानूनी थुनाबाट तत्काल मुक्त गर्नु भनी बन्दीप्रत्यक्षीकरणको आदेश जारी हुने ठहर्छ ।'

पीडित सन्तमानको पक्षमा कानूनी सहायता गरेका अधिवक्ता श्यामनारायण सापकोटाका अनुसार, त्यतिबेला राजश्व अनुसन्धान विभागले कानूनी छिद्र प्रयोग गरेर जीपको साहुलाई जोगाएको स्पष्टै देखिन्छ । जीपको साहुलाई उन्मुक्ति दिन सम्झौतापत्र खडा गरिएको छ भने सम्झौतापत्रमा उल्लिखित अर्को व्यक्तिको निधन भएको भनी डलर तस्करीमा जीप चालकलाई मात्रै कसुरदार बनाइएको छ । त्यही चालक 'गोम्दे' लाई जोगाउन थप योजना बनाइएको र यस क्रममा सन्तमान पक्राउ परेको उनी बताउँछन् ।

'अब चालक गोम्देको नाममा कसैलाई पक्राउ गरेर कैद भुक्तान गरिदियो भने असली चालक त जोगिने भयो' उनले भने, 'भोलि जरिवाना बापतको रकम बुझाउँदा आफूहरूले पनि कमिसन पाउने लोभमा प्रहरीले यो काम गरेको हुनसक्छ ।'

कैद र जरिवाना ठेकिएको फरार आरोपितलाई पक्राउ गरेर अदालतमा बुझाएमा प्रहरीले जरिवानाको २५ प्रतिशत रकम प्रोत्साहन स्वरुप पाउँथे । १ करोड ८६ लाख रुपैयाँ जरिवानाको २५ प्रतिशत हिस्सा अर्थात् साढे ४६ लाख रुपैयाँ कमिसन पाउने लोभमा प्रहरीले मानसिक अवस्था ठीक नभएको एउटा युवालाई फसाउन खोजेको देखिन्छ ।

अन्त्यमा, सन्तमानलाई रिहा गर्नु भन्ने सर्वोच्च अदालतको आदेशले एकैचोटि एकभन्दा धेरै विषय बाहिर ल्याएको छ । यसले पहुँच र प्रभावहीनहरूले अनाहकमा पाउने हण्डर र हैरानीको मात्रै खुलासा गर्दैन, हाम्रो फौजदारी न्यायप्रणालीको तस्वीर पनि उदाङ्गो बनाउँछ । साभार : अनलाइनखबर

सल्लाह सुझावको लागि :

९८१९६७३५१०

९८६८८२१२९८

मजदुर आन्दोलनले गाई भैंसी भोकै

चितवन, भाद्र २४ गते ।

कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय रामपुरमा कार्यरत दैनिक ज्यालादारी मजदुरले आन्दोलन गरेपछि त्यहाँ पालिएका गाई भैंसी भोकै भएका छन् । गोठमा काम गर्ने करार र स्थायी मजदुरलाई पनि आन्दोलनरत मजदुरले नियमित काम गर्न नदिएको विश्वविद्यालयले जनाएको छ ।

विश्वविद्यालयमा ११५ जना दैनिक ज्यालादारीमा काम गर्ने मजदुर रहेका छन् । उनीहरुको माग करार नियुक्ति पाउनुपर्ने छ । आन्दोलनरत मजदुरले यही भदौ २० गते विश्वविद्यालयको केन्द्रीय कार्यालय, डिन, सहायक डिन र प्रशासकको कार्यकक्षमा तालाबन्दी गरेर आन्दोलन थालेका हुन् ।

विश्वविद्यालयको पशुविज्ञान, पशुचिकित्सा र मत्स्य विज्ञान संकायका डीन डा. होमबहादुर बस्नेतका अनुसार चार दिनदेखि पानी खान नपाएका गाई भैंसीलाई बिहीवार बिहान मजदुरले दाना पानी दिएको बताए ।

आन्दोलनरत मजदुरलाई निकै अनुरोधपछि दाना पानी दिने व्यवस्था मिलाइएको उनको भनाइ छ । चार दिनसम्म दानापानी खान नपाएपछि गाई भैंसीको अवस्था दयानीय बनेको छ । उनले भने, 'मजदुरले दूध दुहेर नालीमा फाल्दै आएकामा निकै अनुरोध पछि बंगुरका बच्चालाई दिइएको छ ।'

दैनिक ७० लिटर दूध हुने गरेकामा अहिले ३० लिटर हाराहारीमा उत्पादन हुने गरेको बस्नेत बताउँछन् ।

गोठमा एक सातामा छ भैंसी ब्याएका छन् । चौध ब्याउने अवस्थामा छन् । रामपुरको गोठमा मात्र ६५ भैंसी रहेको उनको भनाइ छ । गोठमा हालै मात्र उन्नत जातका पाँच गाई ल्याइएको छ । गोठमा १९ गाई छन् । गाईभैंसी ब्याउने समय भएकाले आन्दोलनका कारण ती पशु प्रभावित भएका छन् ।

यससँगै अध्ययनका लागि २६ बंगुर, छ बाखा, १० कुखुरा, स्थानीय सुंगुर छ, हालै १ लाख ५० हजारमा खरिद गरेर ल्याइएको एउटा राँगो र २० भेडा छन् । ती पशुचौपायालाई नियमित दानापानी र चरिचरण बन्द गरेपछि पूर्ण रुपमा प्रभावित बनेको उनी बताउँछन् ।

गाईभैंसी मर्ने अवस्था देखिएपछि मजदुरलाई अनुरोध गरेर बिहीवरबिहानबाट दानापानी नरोक्न भनिएको बस्नेतको भनाइ छ ।

गोठमै रहेका बस्नेतले भने, 'यो अत्यावश्यक क्षेत्र भएकाले काम नरोक्न अनुरोध गरेका छौं ।' गोठमा २६ मजदुर काम गर्दछन् । ती मध्ये १४ दैनिक ज्यालादारीका हुन् । बाह्र जना करारका रहेका छन् । अन्य विभागमा काम गर्ने आन्दोलनरत मजदुरले समेत त्यहाँ सहभागी भएर धर्ना दिएको उनले जानकारी दिए ।

कानूनमा श्रेणीविहीन कर्मचारीलाई करारमा नियुक्त गर्न नमिल्ने भएकाले समस्या परेको बस्नेत बताउँछन् ।

आन्दोलनरत मजदुर घनश्याम न्यौपानेले आफूहरुले पशु चौपायाको दानापानी नै प्रभावित हुनेगरि आन्दोलन नगरेको जिकिर गरे । विश्वविद्यालय प्रशासनले आफूहरुको मागको बेवास्ता गरेपछि आन्दोलन गर्न बाध्य भएको न्यौपानेले बताए । माथिल्लो तहका केही मजदुरलाई करारका लागि प्रक्रिया अघि बढाइएको भए पनि योग्यता भएर पनि अन्यले अवसर नपाएको न्यौपाने बताउँछन् ।

विगत केही वर्षयता सो विश्वविद्यालयमा विभिन्न नाममा आन्दोलन हुँदै आएको छ । गतवर्ष भर हुन नसकेको सिनेट बैठक हालै मात्र भएको छ । विश्वविद्यालयका पदाधिकारी जिम्मेवार नहुँदा समस्या समाधानको सट्टा बढ्दै गएको त्यहाँ कार्यरत प्रध्यापकहरु बताउँछन् । रासस

ऋण चुक्ता गरे पनि साहुले जग्गा............

साहकै ऋणका कारण आफ्नो परिवार विचल्लीमा पर्ने अवस्था आएको बताउँछन् । श्रीमान्लाई वैदेशिक रोजगारमा पठाउन १५ कठ्ठा जग्गा साहको नाममा लिखत पास गरी चार लाख ऋण लिएपनि हालसम्म ब्याजसहित २५ लाख फिर्ता गरिसकेको मण्डलले बताए ।

'साहले जग्गा फिर्ता गर्न मान्नुभएको छैन', उनले भने, 'उल्टै धम्की दिँदै आउनुभएको छ ।'

सप्तरीको खड्क नगरपालिका–६ का छेदीलाल पासवानको पीडा पनि कहालीलाग्दो छ । उनले २०७३ सालमा चार कठ्ठा १९ धुर जग्गा साहको नाममा दृष्टिबन्धक पास गरी १६ लाख ऋण लिएका थिए ।

पासवानले ब्याजसहित अहिलेसम्म ७६ लाख ६२ हजार तिरिसकेका छन् । सप्तरीका ३० जनाभन्दा बढी साहको ऋणको भारी बोक्दै मानसिक तनाव झेल्दै आएका छन् ।

सप्तरीको शम्भुनाथ नगरपालिका–१२ अर्नहाका ध्रुवनारायण साह, बोदे बर्साइन नगरपालिका–९ देउरीका वीरेन्द्र यादव, शम्भुनाथ नगरपालिका–३ का रमाकान्त चौधरी, खड्क नगरपालिका–८ का बच्चालाल साह, सुरुङ नगरपालिका–४ का सबुर चौधरी, रुपनी गाउँपालिकाका अरबिन्द साह, बोदे बर्साइन नगरपालिकाका मोहमद सौदागर, सतदेव पौदार, मोहमद सागर हुसैन, मोहमद असलमलगायतले साहबाट ऋण लिँदा दुःख पाएका छन् ।

ऋण चुक्ता गर्दा पनि साहले जग्गा फिर्ता नगर्दा घरबारविहीन भएको पीडितको भनाइ छ । साहले आफूहरुको जग्गा फिर्ता नगरे कानुनी उपचार खोज्ने उनीहरुले बताएका छन् ।

आरोपित साहले भने आफूले उनीहरुसँग रकम तिरेर जग्गा खरिद गरेको बताए । उनले भने, 'मैले जग्गा किनेको हुँ, अहिले जग्गाको मूल्य बढेकाले लोभ लागेर उनीहरुले जग्गा फिर्ता मागिरहेका छन् ।' रासस

मटिहानी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

धिरापुर, महोत्तरी

प्रदेश नं. २, नेपाल

दरभाउपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०७८/०५/२५

यस कार्यालयको मिति २०७८/०५/०७ गते द पब्लिक टुडे राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा दरभाउपत्रसम्बन्धी चौथो पटक प्रकाशित सूचना अनुसार निम्न कार्यको लागि दरभाउपत्र आव्हान भई तोकिएको म्याद भित्र दर्ता हुन आएका सिलबन्दी दरभाउपत्रहरु मध्ये तपसिल बमोजिमका सिलबन्दी दरभाउपत्रदाताको दरभाउपत्र अधिकतम मुल्यांकित सारभुत रुपमा प्रभावग्राही भएको देखिएकोले सम्बन्धित सबै दरभाउपत्रदाताहरुको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि.नं.	आय ठेक्का नं.	कार्य विवरण/स्थान	फर्म/व्यक्तिको नाम/ठेगाना	कबोल रकम (अंक र अक्षरमा)
१	२/०७८/७९	ललतमरी पोखरी, मटिहानी–६, मटिहानी, महोत्तरी	श्री सुदिश माछापालन फार्म, मनराशिसवा न.पा.–५, महोत्तरी	रु.१२,४०,००/- (अक्षरेपी : बारह लाख चालिस हजार मात्र)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बर्दिवास नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

बर्दिवास, महोत्तरी

प्रदेश नं. २, नेपाल

कर्मचारी आवश्यकतासम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति : २०७८/०५/२५

यस बर्दिवास नगरपालिका अन्तर्गत बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको लागि १ जना पोषण स्वयंसेवक करार सेवामा लिनु पर्ने भएकोले निम्न शर्तहरुको अधिनमा रही निम्न योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकहरुबाट यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र तोकिए अनुसार रित पूर्वकको दरखास्त फारम भरी यस बर्दिवास नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नु हुन अनुरोध छ ।

पुनश्च :

१. **योग्यता :** मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा कक्षा १२ वा सो सरह उतीर्ण गरेको, सामुदायिक परिचालनको क्षेत्रमा कम्तीमा २ वर्ष अनुभव हासिल गरेकोलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
२. **पेश गर्नु पर्ने कागजातहरु :-** नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी, शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रहरु, अनुभव भए अनुभवको प्रमाणपत्र, पासपोट साइजको फोटो ३ प्रति ।
३. **उमेर :-** २१ वर्ष पुरा भै ३५ वर्ष ननाघेको ।
४. स्वास्थ्य क्षेत्रमा काम गरेको अनुभविलाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ ।
५. महिला उम्मेदवारलाई पहिलो प्राथमिकता दिईनेछ ।
६. स्वयंसेवकहरुको करार अवधि २०७९ असार मसान्त सम्म हुनेछ ।
७. प्रचलित कानूनले नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको हुनुपर्नेछ ।
८. **दरखास्त दस्तुर :-** रु. ४००।-(चार सय मात्र) ।
९. दरखास्त दस्तुर बर्दिवास नगरपालिकाको राजश्व शाखामा जम्मा गरी नगदी रसिदको सक्कलै भौचर दरखास्त फारमको साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
१०. दरखास्त दिने अन्तिम मिति: २०७८/०६/०८ गते (दरखास्त दिने अन्तिम दिन सार्वजनिक विदा परेमा लगतै कार्यालय खुलेको दिन) ।
११. **सम्पर्क मिति :-** दरखास्त दिने अन्तिम दिनको भोलिपल्ट ।
१२. **परिक्षाको मिति :-** सम्पर्क मितिको दिन तोकिनेछ ।
१३. **सेवा सुविधा :-** सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम ।
१४. **दरखास्त फारम पाउने, बुझाउने स्थान र समय :-** बर्दिवास नगरपालिकाको कार्यालय, कार्यालय समय भित्र ।
१५ थप जानकारीको लागि नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखामा सम्पर्क गर्न सकिनेछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत